

03-29-25p.

7 кл.

Мова. Літ-ра.

Мова - Впр. 128, 129 (1-7)

Літ-ра — 1) Т. Шевченко, *Гамалія*
(ст. 51-55, книжка) — прочитати
до кінця.

2) уривок (ст. 55) — від сл. «Наші отамани» →
до «... братів визволяти.» +

від сл. «Вилітали за порожні» → «... згинули
на чужині.»

- вивчити напам'ять! (Н.)

Плиवучи, співають:

„Наш отаман Гамалія,
Отаман завзятий,
Зібрав хлопців та й поїхав
По морю гуляти, —
По морю гуляти,
Слави добувати,
Із турецької неволі
Братів визволяти.
Ой, приїхав Гамалія
Аж у ту Скутару, —
Сидять брати запорожці.
Дожидають кари.
Ой, як крикнув Гамалія:
„Брати, будем жити,
Будем жити, вино пити,
Яничара бити,
А курені¹¹⁾ килимами,
Оксамитом крити!”
Вилітали запорожці
На лан жито жати;
Жито жали, в копи клали,
Гуртом заспівали:
„Слава тобі Гамаліє,

На весь світ великий,
На весь світ великий,
На всю Україну,
Що не дав ти товариству
Згинуть на чужині!”
Пливуть, співаючи; пливе
Позад завзятий Гамалія,
Орел орлят мов стереже.
Із Дарданеллів¹²⁾ вітер віє,
А не женеться Візантія:
Вона боїться, щоб Чернець¹³⁾
Не засвітив Галату¹⁴⁾ знову,
Або гетьман Іван Підкова
Не кликнув в море на
ралець¹⁵⁾).

Пливуть собі...

А ізза хвилі
Сонце хвилю червонить;
Перед ними море миле
Гомонить і клекотить.

Гамаліє! Вітер віє
Ось-ось наше море!...
І сховалися за хвилі
За рожеві гори.

Запитання і завдання

1. На які частини можна поділити „Гамалію”?

2. Назвіть ці частини.

3. Які сцени „Гамалії” надаються найкраще до того, щоб їх намалювати?

4. Змалюйте їх словами.

5. Які риси козаків зобразив Шевченко в „Гамалії”? Знайдіть відповідні місця в поемі, напр., про яку рису козацької вдачі свідчать

¹¹⁾ курінь — велика дерев'яна хата, де жили запорожці на Січі; таких куренів було на Січі 38, і кожний мав свою назву.

¹²⁾ Дарданелли — протока між Мармуровим і Егейським морем, на південний захід від Царгороду.

¹³⁾ Чернець — мабуть, Петро Сагайдачний; про нього склався переказ, ніби він перед смертю постригся в ченці.

¹⁴⁾ Галата — передмістя Царгороду.

¹⁵⁾ ралець — тобто на учту, на бенкет; ралець дослівно означав подарунок, що його селяни приносили панам.